

ELIJAS UN ELĪSAS APMETNIS

SABATA PĒCPUSDIENAI

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

1. Ķēn. 19:1-19; 2. Sam. 10:3, 4; Ec. 16:15, 16; 1. Ķēn. 21:21-29; 2. Ķēn. 2:1-18

ATMIŅAS PANTS:

„Jo dievišķas skumjas dod atgriešanās svētību, ko neviens nenožēlos; bet pasaulīgās skumjas nes nāvi.” 2. Kor. 7:10

Nav daudz Bībeles personu, kurām būtu raibāka dzīve nekā pravietim Elijam. Kāds pārsteidzošs stāsts par ticību, pārdzīvojumiem un Dieva pāri plūstošo spēku šajā pasaulē! Mūsdienās, vismaz jūdaismā, tam vēl joprojām ir liela nozīme. Patiesībā jūdu tradīcijās Elija, iespējams, tiek vairāk slavināts nekā jebkurš cits Bībeles tēls. Piemēram, katru gadu Pasā svētkos tiek piepildīts īpašs vīna kauss un novietots uz Pasā galda. Šo svētku laikā mājas durvis ir atvērtas un ikviens pieceļas kājās, lai atļautu pravietim Elijam ieiet un dzert. Apgraizīšanā kā daļa no ceremonijas ir Elijam paredzēta krēsla novietošana. Kad beidzas sabats, jūdi dzied par Eliju, cerībā, ka viņš nāks „steidzīgi, mūsu dienās (..) kopā ar Mesiju, Dāvida dēlu, lai mūs atpestītu”.

Vēl kāds piemērs Elijas augstajam stāvoklim jūdu domāšanā ir atrodams evaņģēlijā, kur Pēteris saka, ka kāds apgalvo, ka Jēzus ir Elija (Mat. 16:14).

Šonedēļ mēs mācīsimies par Eliju un par viņa apmetni, ko viņš nēsāja, lai uzzinātu, kādas garīgas mācības mēs varam no tā iegūt.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles studijām 7. maijā.

„KLUSA, LĒNA BALSS”

Elijas dzīve, par kuru rakstīts pirmajā un otrajā Ķēniņu grāmatā, iekļauj gadījumus, kur viņš drosmīgi stājies preti ķēniņiem un to draudiem atņemt viņam dzīvību. Tomēr bija viens izņēmums – tā reize, kad, nobijies no nejaukas ķēniņienes draudiem, viņš bēga, lai glābtu savu dzīvību.

1. Ķēn. 18. nodaļā viņš izsauca uguni no debesīm uz Karmela kalnu, nogalināja Baāla praviešus un brīdināja Ahabu par lietus tuvošanos. Kunga spēks nāca pār viņu, un, apvilcis savu mēteli, viņš skrēja Ahabam pa priekšu līdz pašai Jzezeēlai aptuveni 20 jūdzes.

Tomēr nākamajā nodaļā šis pats Dieva vīrs parādās pilnīgi citā gaismā.

Izlasi 1. Ķēn. 19:1-4. Ko mēs no šiem pantiem varam mācīties par to, ka neatkarīgi no tā, kādas ir mūsu attiecības ar Dievu, kādas ticības uzvaras esam piedzīvojuši, neviens no mums nav pasargāts no dziļiem garīgiem kritumiem? _____

_____

_____

Kungs tomēr nepameta Eliju – pat pēc viņa bezcerīgās un želuma pilnās lūgšanas. Viņš joprojām sniedza Elijam spēcīgus savas milestības pierādījumus un parādīja savu interesi par Elijas dzīvi.

Izlasi 1. Ķēn. 19:5-19. Kāda nozīme ir tam, ka Elija paslēpa savu seju apmetnī? _____

_____

_____

Pārsteidzoši, ka, lai gan Elija redzēja lielu vēju, zemestrīci un uguni, nekas no tā nelika viņam paslēpt seju apmetnī. Vienīgi Kunga klātbūtne „lēnā balsi” izraisīja viņā baiļu, cieņas un paš aizsardzības reakciju.

Elijam vajadzēja iemācīties, ka, lai cik vareni un bangojoši ir šie spēki, ne jau tie patiesi ataino Dieva Garu. Elija dzirdēja Kunga balsi, klusi un liegi sakot viņam, kas jādara, un viņš paklausīja šai balsij.

Kā mēs varam iemācīties atpazīt Kunga balsi? Tomēr vēl svarīgāks ir jautājums: vai tu paklausī tam, ko dzirdi, vai arī apspied „klusu, lēno balsi”, kas uzrunā tavu dvēseli? Ko no savas atbildes tu vari uzzināt par sevi? _____

_____

_____

APĢĒRBA MAIŅA

Pēc varenās Dieva spēka parādes uz Karmela kalna Elija sūdzējās, ka viņš vienīgais ir atlicies, kas mīl Kungu. Kungs, šķiet, ignorē Elijas vaimanas, bet, kad viņš beidz savu runu, Kungs dod viņam savus norādījumus: svaidīt divus ķēniņus un Elīsu.

Sekojoš Kunga norādījumiem, kā atrast savu vietniņu, Elija devās uz Safata, Elīsas tēva, saimniecību, kur viņš atrada Elīsu, kas ar divpadsmit pāriem vērsu. Iespējams, Elija pamāja Elīsam, lai pievērstu viņa uzmanību, un Elīsa pārtrauca darbu, lai uzklausītu Elijas ziņu.

Izlasi 1. Ķēn. 19:19. Kā šeit uz lauka ir demonstrēta Elīsas aicināšana? _____

Mums nav pateikts, ko tieši Elija teica un kā Elīsa atbildēja Elijas aicinājumam, bet mēs zinām, ka viņa atbilde bija pozitīva. Tad Elija uzmeta savu apmetni, kas simbolizēja Dieva kalpa atbildību, uz Elīsas pleciem (skat. 4. Moz. 20:28). Simbolika ir skaidri redzama. Tagad Elīsam bija uzticēts svēts aicinājums.

Citos gadījumos Bībelē apmetnis (mētelis vai arī cits līdzīgs apģērbs) ne vienmēr tika lietots kā norādījums uz Dieva aicinājumu kalpot Viņam. Kā „apmetņa” ideja ir lietota šajos tekstos: Īj. 1:20; Ps. 109:29; Jūdas 22, 23; 2. Sam. 10:3, 4; Ec. 16:15, 16? _____

Elijas apmetnis šeit simbolizēja nodošanos, ziedošanos, pieķeršanos. „Kad Elija, dievišķi nozīmēts meklēt savu pēcteci, nonāca uz lauka, kur Elīsa ar, viņš uz jaunā vīra pleciem uzmeta iesvētīšanas mēteli. Bada laikā Safata ģimene bija iepazinusies ar Elijas darbu un uzdevumu, un tagad Dieva Gars iespaidoja Elīsas sirdi, un viņš saprata pravieša rīcības nozīmi. Tā viņam bija zīme, ka Dievs to aicina kā Elijas darba turpinātāju.” E. Vaita „Pravieši un ķēniņi”, 219., 220. lpp.

Padomā par to, kā vienam priekšmetam var būt divējādas blakus nozīmes – gan laba, gan slikta, atkarībā no tā, kā tas tiek lietots. Kā tu lieto dažādas lietas savā dzīvē? Kādu nozīmi tu ar savu rīcību tām piešķir? Ko tās tev līdz ar to simbolizē un kāpēc? _____

MAISS KĀ APĢĒRBS

Stāstā par Eliju apģērbs ieņem nozīmīgu lomu arī saistībā ar citām personām.

Ahabs, Israēla ķēniņš, vēlējās pirkt vīnadārzu, kas atradās blakus pilij. Tas piederēja jezreēliecim Nabotam. Kad Nabots atteicās to pārdot un Izabele par to izdzirdēja, viņa kļuva nikna un kala viltīgus Nabota nogalināšanas plānus. Pēc Nabota nāves Ahabs pārņēma savā īpašumā vīnadārzu, nemaz neapzinoties, ka Elija ir saņēmis norādījumu tur satikties ar viņu.

„Runā ar viņu un saki viņam: tā saka Tas Kungs: vai tu esi slepkavojis un arī vēl laupījis? – Un saki viņam vēl šos vārdus: tā saka Tas Kungs: tanī pašā vietā, kur suņi ir lakuši Nabota asinis, tie uzlaizīs arī tavas asinis.” (1. Ķēn. 21:19)

Elijas uzdevums uzrunāt Ahabu vairākos nopietnos gadījumos droši vien radīja viņam lielu stresu, bet likās, ka vismaz šeit viņš ir stiprs un labprātīgs sekot Kunga norādījumiem arī tad, ja viņa dzīvība ir apdraudēta. Tagad viņam vajadzētu pastāstīt Ahabam, kādas apsūdzības Kungs viņam ir izteicis vēl bez tā, ka suņi laizīs viņa asinis.

Izlasi 1. Ķēn. 21:21-29. Kā mums vajadzētu saprast Ahaba reakciju, īpaši šo pantu gaismā, kas raksturo viņu kā cilvēku? _____

Kad Ahabs izdzirdēja šos vārdus, viņš atklāja sevi Kungam ārkārtīgi pazemīgā veidā (1. Ķēn. 21:27), kas ietvēra drēbju saplēšanu, maisa apvilksanu un pat atteikšanos ēst. Turpmāk nodaļā lasām, ka viņa nožēla un pazemība bija patiesa. Saplēsdams savas drēbes, kas tajā laikā bija pierasta rīcība, kā atklāt izbailes un bēdas, Ahabs atklāja, ka viņš patiesām pieņēma patiesību par to, ko Elija bija teicis par viņu. Cik dziļa un cik ilgstoša bija šī nožēla, Bībele par to nerunā. Tā runā par to, ka drēbju saplēšana atklāja viņa sirds nožēlu tieši tajā brīdī.

„Jo dievišķas skumjas dod atgriešanās svētību, ko neviens nenožēlos; bet pasaulīgās skumjas nes nāvi.” (2. Kor. 7:10) Izlasi šī panta kontekstu. Ko Pāvils šeit pasaka, un kā mēs šo brīdinājumu varam ņemt vērā savā dzīvē? _____

ELIJAS PAŅEMŠANA

Jebkas, ko kāds varētu pastāstīt par Eliju, būtu noteikti interesants un dramatisks (lai gan nav šaubu, ka šobrīd viņam ir vēl interesantāk). 2. Ķēn. 1. nodaļā uzrakstīts apburošs stāsts, bet nākamajā nodaļā lasām vēl apburošāku. Ja par kādu varētu teikt, ka viņš ir „izgājis godības spožumā”, tad tas ir Elīsa.

Izlasi 2. Ķēn. 2:1-18 un atbildi uz diviem jautājumiem:

Kāds varētu būt iespējamais iemesls, kāpēc Elīsa atteicās atstāt Eliju, par spīti tam, ka viņš trīs reizes lūdza viņu to darīt? _____

_____

Kāpēc Elīsa saplēsa savas drēbes? Vai tās bija sēras vai kaut kas cits? Ja cits, tad kas? _____

_____

Nav šaubu, ka Elīsas reakcija pauda ārkārtēju satraukumu un pateicību. Jā, viņš redzēja ratus un zirgus. Jā, viņam būs Elijas spēks divkāršā apmērā. Lai gan parasti drēbju saplēšana nozīmēja sēras, šoreiz Elīsa bija tik pārlaimīgs, ka viņš saplēsa savas drēbes pateicībā. Viņa rokās bija Elijas apmetnis. Drēbju saplēšana, iespējams, simbolizē arī to, ka viņš atbrīvojas no savējām un apvelk Elijas drēbes.

Kad Elija pirmo reizi aplika apmetni arājam Elīsam, abi vīri zināja, ka šī rīcība simbolizē aicinājumu strādāt Dievam (lai gan Elīsa uzreiz arī atdeva apmetni Elijam atpakaļ). Tagad šis īpašais apģērbs bija viņa paša īpašums, norādot, ka viņam jānes vadītāja atbildība, tieši tā, kā to bija darījis Elija.

Izlasi arī Elīsas lūgumu savam skolotājam (ko tev šis lūgums atgādina?). Elīsas vārdi atklāj kaut ko par viņa raksturu, parādot, ka viņš ir vērtīgs pēctecis, lai valkātu lielā pravieša apmetni, kurš tika paņemts prom no šīs pasaules.

Kādu plašāku redzējumu mūsu dzīvei šis stāsts piešķir? Tas ir, cik bieži mēs turamies pie sava šaurā, materiālistiskā pasaules redzējuma, aizmirstot vienmēr pastāvošo pārdabiskās valstības realitāti, kas pastāv šajā pasaulē un mijiedarbojas ar mums? _____

_____

_____

ELĪSAS APMETNIS

„Un viņš pacēla Elijas apmetni, kas tam bija nokritis, griezās atpakaļ un nostājās Jordānas malā. Un viņš ņēma Elijas apmetni, kas tam bija nokritis, un sita ūdeni un sacīja: "Kur ir Tas Kungs, Elijas Dievs?" Un viņš sita ūdeni, un tas pašķīrās uz abām pusēm, un Elīsa pārgāja pāri.” (2. Ķēn. 2:13, 14) Par kādu notikumu šis stāsts liek mums domāt? Kādu svarīgu simboliku tu šeit saskati? _____

_____

_____

Izlasi 2. Ķēn. 2:15-18. Pamēģini iztēloties sevi šo Jērikas praviešu vietā. Kāpēc viņi mēģināja atrast Eliju, lai gan zināja, ka viņš ir aizrauts debesīs? _____

_____

_____

No iepriekšējiem pantiem ir skaidrs, ka pravieši zināja par Elijas aizraušanu. Bībele neatklāj, vai viņi paši redzēja to notiekam. No vienas puses, tam nav nekādas nozīmes, jo viņi zināja, ka „Kunga Gars” viņu ir paņēmis. Uz kurieni – tas bija cits jautājums. Kaut kādu iemeslu dēļ viņi ticēja, ka Elija vēl joprojām varētu būt atrodams „uz kāda kalna vai kādā ielejā” (15. p.). Varbūt viņi nebija gatavi pieņemt domu, ka kāds varētu tikt aizrauts debesīs šādā veidā; viņi pieņēma, ka Kungs ar viņu izdarījis kaut ko citu. Un lai gan Elīsa viņiem teica, lai tie sevi neapgrūtina, cenšoties atrast viņu, tie uzstāja uz savu tik un tā.

Iespējams, ka tikai tad, kad viņi to nevarēja atrast, viņi saprata, kas noticis. Tomēr pat tad vēl palika vieta šaubām. Varbūt Kungs viņu ir nolīcis uz kāda kalna vai kādā ielejā, kuru viņi nebija pārbaudījuši?

Beigās mums tik un tā ir jāvingrina ticība, neskatoties uz piedzīvojumiem un brīnumiem, citādi ātri vai vēl u ielavās šaubas un nopietni izaicina mūsu kristiešu pieredzi.

Padomā, kādi spēcīgi piedzīvojumi ar Kungu tev ir bijuši. Nav šaubu, ka tajā brīdī un tūlīt pēc tam tava ticība bija stipra. Tomēr kas notika, kad pagāja laiks, īpaši, kad šis piedzīvojums bija aizpeldējis laika jūrā? Kāpēc ir svarīgi, ka tu savā ikdienā dari to, kas var palīdzēt uzturēt stipru ticību? _____

_____

_____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi E. Vaitas grāmatā „Sentēvi un pravieši” nodaļu „Sets un Ēnohs”, 88. lpp.; grāmatā „Pravieši un ķēniņi” nodaļas „No Jereēlas līdz Horebam”, „Ko tu šeit dari, Elija?” un „Elijas garā un spēkā”, 155. – 189. lpp.

„Elija, kas tika uzcelts Debesīs, nāvi neredzējis savukārt pārstāvēja tos, kas virs zemes dzīvos Kristus otrās atnākšanas dienās un kas tiks "pārvērsti piepeši, acumirkli, pēdējai bazūnei atskanot", kad tam, "kas šeit iznīcīgs", būs "jātērpjas neiznīcībā, un tam, kas šeit mirstīgs, jātērpjas nemirstībā" (1. Kor. 15:51-53). Jēzu bija apņēmusi Debesu gaisma, kā tad, kad Viņš nāks, kad "neatkarīgi no grēka tiks otrreiz redzams par pestīšanu". Jo "Viņš nāks ar svētiem eņģeļiem sava Tēva godībā" (Ebr. 9:28; Marka 8:38).” E. Vaita “Laikmetu ilgas”, 422. lpp.

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Ko mēs praktiski varam darīt, lai sev palīdzētu sadzirdēt „klusu, lēno balsi”? Kas no tā, ko mēs darām, to apgrūtina vai padara neiespējamu? Kā tišs grēks lielā mērā traucē mums dzirdēt?

2. Kā tu vari zināt, ka Kungs ir tuvu un redz tevi brīdī, kad tu piedzīvo tādu izmisumu un mazdūšību kā Elija, ka gandrīz nevari to panest?

3. Elijas apmetnis nozīmēja, ka Elīsa ir viņa kalpošanas turpinātājs, kas rada jautājumu par pēctecību draudzē mūsdienās. Kā šis process darbojas, un kā mēs varam būt droši, ka apmetnis ir nodots pareizajiem cilvēkiem? Vai tiešām varam būt droši?

4. „Jo dievišķas skumjas dod atgriešanās svētību, ko neviens nenožēlos; bet pasaulīgās skumjas nes nāvi.” (2. Kor. 7:10) Grupā pārrunājiet, ko šis pants nozīmē un ko mums no tā vajadzētu mācīties, kas ir patiesa nožēla pretstatā nožēlai, kas pati vēlāk ir jānožēlo?

5. Šajā ceturksnī, apgūstot apgērba tēmu, mēs daudz sastopamies ar simboliem. Kas ir simboli, kā tos izskaidrot, kādas nozīmes mēs varam piešķirt simboliem un ko tās atklāj par mums pašiem?